

HETEDIK FEJEZET

Des Moines*

Egyik pillanatról a másikra munkanélküli lettem. És alkalmatlan is a munkára.

Emlékszem, úgy gondoltam: még akad pár dollár a zsebemben, úgy-hogy teszek még egy utolsó, nagy kört Los Angelesben, aztán visszamegyek Angliába. Komolyan azt hittem, hogy el kell adnom a Bulrush villát, és munkába kell állnom egy építkezésen, vagy ilyesmi. Egyszerűen beletörődtem a ténybe, hogy vége van. Végül is, úgysem tűnt belőle soha semmi valóságosnak.

Az első dolgom az volt, hogy bejelentkeztem egy Le Parc Hotel nevű helyre Nyugat-Hollywoodban, Don Arden cége, a Jet Records számlájára. Hogy őszinte legyek, meglepett, hogy Don csengetett érte. Azt mondtam magamnak: abban a másodpercben, amikor rájön, hogy nem megyek vissza a Black Sabbath-ba, kirúgnak erről a helyről, úgyhogy jobb lesz, ha addig élvezem, amíg lehet.

A Le Parcban nem szobát kapott az ember, hanem egy kis apartman-szerűséget, saját konyhával, ahol magának főzhetett. Soha nem léptem ki az ajtón. Csak ültem az ágyon, és régi háborús filmeket néztem behúzott függönyök mögött. Hónapokig nem láttam napfényt. A dílerem feljárt hozzám, és ellátott koksszal meg fűvel, a piát megrendeltem föntről, a Sunset Stripről, Gil Turnertől, és időről időre hívtam pár csajt is dugni. Bár azt mondjuk nem tudom, hogyan volt képes akárki is dugni velem abban az időben. Annyi pizzát ettem, és annyi sört ittam, hogy akkora csöcseim voltak, mintha én lettem volna Jabba, a hutt bátyja.

* Az USA Iowa államának fővárosa – *a szerk.*

Időtlen idők óta nem láttam Thelmát, sem a gyerekeket. Hívogattam őket telefonon a szobámból, de úgy éreztem, eltávolodnak tőlem, és ettől csak még depressziósabb lettem. Több időt töltöttem a Black Sabbath-tal, mint amennyit a családommal. Hazamentünk több hónapnyi turnézás után, tartottunk egy háromhetes szünetet, aztán nyílegyenesen elhúztunk valami farmra vagy kastélyba, ahol addig baszakodtunk, míg elő nem álltunk néhány új dallal. Egy évtizeden keresztül csináltuk ezt, egészen addig, amíg mindegyikünknek tönkre nem ment a magánélete: Bill házassága befuccsolt, Tony házassága befuccsolt, Geezer házassága befuccsolt. Én viszont nem akartam ezt elfogadni, mert az azt jelentette volna, hogy elvesztem az otthonomat és a gyerekeimet – és az apámat meg a zenekaromat már elvesztettem.

Mindent ki akartam zárni az életemből, távol akartam lenni mindentől.

Úgyhogy elbújtam a Le Parcban, és ittam.

És ittam.

És ittam.

Aztán egy nap bekopogtatott az ajtómon egy Mark Nauseef nevű csávó, aki valamelyik másik apartmanban lakott. Dobos volt, őt is Don Arden menedzselte, és játszott már a Velvet Undergroundtól a Thin Lizzyig mindenkivel. Azt mondta, átjönne Sharon a Jet Recordstól, hogy elvigyen tőle valamit, de neki el kell mennie a városból egy buli miatt. Aztán átnyújtott nekem egy borítékot.

– Megtennél nekem egy szívességet, és átadnád ezt neki? – kérdezte. – Szóltam Sharonnak, hogy téged keressen a recepción.

– Semmi gond – feleltem.

Amint bezártam az ajtót, fogtam egy kést, és felnyitottam a borítékot. Ötszáz dollárt találtam benne készpénzben. Fasz tudja, mire volt eltéve, és nem is érdekelt. Csak fölhívtam a díleremet, és kokaint kértem tőle ötszáz dollár értékben. Pár óra múlva azonban megjött Sharon, és kérdezte, hogy van-e nálam valami a számára.

– Nem, nem hiszem – mondtam ártatlanul.

– Biztos vagy benne, Ozzy?

– Teljesen biztos.

De hát nem kellett Einsteinnek lenni hozzá, hogy kitalálja, mi történt. Egy hatalmas zacskó kokain hevert az asztalon egy feltépett boríték mellett, amire az volt ráírva filctollal: „Sharon”.

Sharon durván kiosztott, amikor meglátta, kiabált, átkozódott, és azt mondta, hogy egy kibaszott csődtömeg vagyok.

Én erre azt mondtam magamban, hogy asszem, akkor nem fogom egyhamar megdugni.

De aztán másnap visszajött. Épp a saját vizeletemben fetrengtem, és egy jointot szívtam.

– Nézd – mondta. – Ha össze akarod szedni magadat, mi menedzsel-nénk téged.

– Miért akarna bárki menedzselni engem? – kérdeztem.

Tényleg nem tudtam elhinni. Mindenesetre jól jött, hogy valaki akart engem, mert az utolsó pár dolláromnál jártam – ugyanis a Black Sabbathból származó jogdíjaim egyszerűen nem léteztek, és nem voltak megtakarításaim, sem új jövedelem. Don először azt akarta, hogy indítsak egy zenekart Son of Sabbath néven, amit én borzasztóan rossz ötletnek tartottam. Aztán azt találta ki, hogy álljak össze Gary Moore-ral. Ezért az ötletért sem rajongtam túlzottan, még annak ellenére sem, hogy én és Sharon elutaztunk Garyvel és a csajával San Franciscóba, és nagyon jókat mókáztunk. (Hogy őszinte legyek, tényleg azt hittem azon az úton, hogy jó vagyok Sharonnál, de semmi nem történt: az éjszaka végén visszament a szállodájába, én meg csorgathattam a nyálamat a sörömbbe.)

Don Arden legrosszabb ötlete az volt, hogy a Sabbath és én ugyanazonkon a napokon lépünk fel, egyikünk a másik után. Meg is kérdeztem Sharontól, hogy „Ilyenkor jókat röhög Don?”

De aztán Sharon kezdte átvenni az irányítást, és úgy döntöttünk, hogy csinálnom kell egy rendes szólóalbumot.

Azt a címet akartam adni neki, hogy *Blizzard of Ozz*.

És a dolgok szépen lassan, lépésről lépésre elkezdtek összeállni.

Soha senkivel nem találkoztam, aki úgy tudná intézni a dolgokat, mint Sharon. Akármit is ígért, azt megtette. Vagy legalábbis visszajött, és azt mondta: „Nézd, mindent megpróbáltam, de nem sikerült megoldani.” Mindig tudta az ember, hányadán áll vele. Ezzel szemben Sharon apja csak ordibált és zsarnokoskodott, mint valami bandavezér, úgyhogy az ő útjából inkább igyekeztem félreállni, amennyire csak tudtam.

Mielőtt lemezt csinálhattam és turnéra indulhattam volna, természetesen szükségem volt egy zenekarra, így hát Sharon elvitt, hogy nézzek meg egy csomó fiatal, feltörekvő Los Angeles-i gitárost. Csakhogy én egyáltalán nem voltam ehhez megfelelő állapotban. Amint találtam egy

kanapét a szoba sarkában, kidőltem. Viszont egy nap az egyik barátom, Dana Strum – aki pályázott a basszusgitárosi posztra a bandámban – azt mondta: „Figyelj, Ozzy, van itt egy csávó, akit tényleg látnod kell. Egy Quiet Riot nevű zenekarban játszik, és iszonyatosan jó.”

Így hát az egyik éjszaka átjött egy amerikai kölyök a Le Parcba, hogy bemutatkozzon. Rőgtön az ugrott be, hogy ez most vagy csaj, vagy homokos. Hosszú, nedvesnek tűnő haja és furcsán mély hangja volt, ráadásul annyira vékonynak látszott, hogy szinte ott sem volt. Kicsit David Bowie gitárosára, Mick Ronsonra emlékeztetett.

– Hány éves vagy? – kérdeztem, amikor belépett az ajtón.

– Huszonkettő.

– Mi a neved?

– Randy Rhoads.

– Kérsz egy sört?

– Inkább egy kólát, ha van.

– Hozok neked egy sört. Egyébként fiú vagy?

Randy csak nevetett.

– Komolyan kérdezem – mondtam.

– Öhm, igen. Nemrég ellenőriztem.

Valószínűleg azt gondolta, hogy egy kibaszott elmeháborodott vagyok.

Ezután áthajtottunk valami stúdióba, hogy meghallgassam, hogyan játszik. Emlékszem, bedugta a Gibson Les Paulját egy kis gyakorlóerősítőbe, és azt mondta:

– Bemelegíthetek?

– Csak tessék – feleltem.

Erre elkezdte nyomni ezeket az ujjgyakorlatokat. Kisvártatva azt kellett mondanom neki:

– Állj! Randy, most azonnal állj le.

– Mi a gond? – kérdezte, és kétségbeesett arccal nézett rám.

– Fel vagy véve.

Mindenkinek hallani kellett volna, hogyan játszott akkor.

Majdnem elsírtam magam, annyira jó volt.

Hamarosan repültünk is vissza Angliába próbálni. Rövid idő alatt rájöttem, hogy bár Randy úgy nézett ki, mint Mr. Nagymenő, valójában egy elképesztően aranyos srác volt, aki két lábbal állt a földön. És igazi úriemberként viselkedett, szóval egyáltalán nem nézett ki, amilyennek egy penge amerikai gitárhóst elképzel az ember.

Nem is értettem, miért akart együtt dolgozni egy magamfajta dagadt, alkoholista ronccsal.

Randy eleinte a Bulrush villában lakott velem, Thelmával és a gyerekekkel. A ›Goodbye to Romance‹-ot írtuk meg elsőként. Ég és föld volt vele dolgozni a Black Sabbath-hoz képest. Az egyik nap fel-alá mászkáltam a házban, és egy dallamot dudorásztam, ami már hónapok óta a fejemben motoszkált. Randy megkérdezte: „Ez a te dalod vagy egy Beatles-szám?” mire én azt mondtam: „Á, semmi, csak nem tudom kivenni a fejemből.” De ő leültetett, és nem is hagyott felállni addig, amíg ki nem dolgoztuk.

Hihetetlenül türelmes volt. Egyáltalán nem lepődtem meg, amikor megtudtam, hogy az anyja zenetanár. Ez volt az első alkalom, hogy úgy éreztem, egyenrangú partner vagyok a dalszerzésben.

Eleven emlék Randyról az is, amikor a ›Suicide Solution‹-t írtuk. Egy londoni próbateremben, a John Henry's-ben voltunk, a Wild Horses nevű zenekar buliján. Mindenki szétcsapta már magát valami szarral, Randy viszont az egyik sarokban ült, és riffekkel kísérletezett a Flying V-jén. Egyszer csak elkezdte, hogy Da, Da, Ta-Da, DA, Ta-*Da*. Odakiabáltam neki: „Azta, Randy! Mi volt ez?” Csak vonogatta a vállát. Mondtam neki, hogy játssza újra, amit az előbb nyomott, és elkezdtem ráenekelni azt a szöveget, ami a fejemben motoszkált már egy ideje: „Wine is fine, but whiskey's quicker / Suicide is slow with liquor”*. Telibe találtunk, a dal nagyobbik részét ott helyben megírtuk. Az éjszaka azzal fejeződött be, hogy mindenki a színpadon állt és jammelt.

Phil Lynott is ott volt a Thin Lizzyből. Valószínűleg akkor láttam őt utoljára a halála előtt. Tragikus eset volt a srác. Úgy értem, szerintem csúnyán célt tévesztett. Kibaszott zseniális előadó volt, zseniális hanggal, zseniális stílussal, de a heroin a végén legyőzte.

Hálát adok Istennek, hogy én nem kaptam rá arra a szarra.

Randy imádta Nagy-Britanniát.

Minden hétvégén beült a furgonba, és elhajtott valahova, csak úgy körülnézni. Elment Walesbe, Skóciába, az északnyugati tóvidékhez, és még sorolhatnám. Gyűjtötte a játék vonatokat, úgyhogy amerre járt, ott vett is egyet. Csendes srác volt, nagyon odaadó, nem szeretett felválni, vi-

* A bor is jó, de gyorsabb a whiskey / Sokáig tart magad a halálba inni – *a szerk.*

szont jókat lehetett vele röhögni. Egyszer például elmentünk egy bárba, ahol a sarokban egy fickó klasszikus zenét játszott zongorán. Randy oda-ment hozzá, és megkérdezte, hogy bezállhat-e. A csávó ránézett, aztán keresztülpillantott a báron, meglátott engem, és azt mondta: „Ööö, parancsolj”. Úgyhogy Randy elővette a Gibsonját, bedugta a kis gyakorló-erősítőjébe, és játszani kezdte azt a Beethoven-darabot, vagy mit, ami épp szólt. De aztán ahogy belemelegedett, elkezdte mindenféle rock ’n’ roll pózba vágni magát, és a végére térden állva, lógó nyelvvel, őrjöngve szó- lózott. Kibaszott mulatságos volt. Az egész bár szakadt a röhögéstől.

Az a vicces, hogy szerintem Randy soha nem is szerette igazán a Black Sabbath-ot. Ő *igazi* zenész volt. Úgy értem, van egy csomó jó rock ’n’ roll gitáros, de csak egy trükköt tudnak, egy ötletük van, úgyhogy akkor is meg tudod mondani, hogy „Ó, ez XY”, ha nem ismered valamelyik dalukat. Randy viszont el tudott játszani bármit. Leslie West* ugyan-úgy hatással volt rá, mint a Charlie Christian-féle jazz-nagyságok meg a klasszikus zenében utazó csávók, például John Williams. Nem értette, miért szerették az emberek az Iron Man-t, ugyanis szerinte annyira egyszerű volt, hogy egy gyerek is el tudta volna játszani.

Emiatt egyébként vitatkoztunk is néhányszor. Én azt mondogattam: „Nézd, ha működik, kit érdekel, hogy egyszerű? Érted, a ›You Really Got Me‹ riffjénél nem sok egyszerűbbet találsz, mégis zseniális. Amikor először megvettem azt a kislemezt, addig hallgattam, amíg a faterom lemezjátóján eltört a tű.”

Randy ilyenkor csak megvonta a vállát, és azt mondta: „Aha.”

Míg Angliában tartózkodtunk, Sharon testvérének sikerült szerezni egy basszert, egy ausztrál csávót, Bob Daisleyt, akinek egy Widowmaker nevű csapat révén szerződése volt a Jettel. Bobot első látásra bírtam. Igazi rock ’n’ roller volt, levágott ujjú farmerdzsekiket hordott, mindig belőtt hajjal mászkált, és időnként lementünk vele a kocsmába, vagy toltunk egy kis kokót. Meg aztán az is jó volt Bobban, hogy nem csak egy basszusgitáros volt. Bele tudott szólni a dalszerzésbe is. Rádásul egy csomót neveltünk is együtt, legalábbis eleinte.

* Amerikai gitáros-énekes, a Mountain frontembere. Leghíresebb dala a ›Mississippi Queen‹, amit Ozzy is eljátszott 2005-ös feldolgozáslemezén, az *Under Coveren*. Az átiratban maga West is játszik – *a ford.*

Dobost találni már nem volt ilyen egyszerű. Úgy tűnt, mintha fél Angliát meghallgattuk volna, mire rátaláltunk Lee Kerslake-re, aki a Uriah Heepben játszott. Egy régi vágású, nagydarab kocsmatöltelék volt, teljesen okés csávó. Viszont én igazából Tommy Aldridge-et akar- tam a Pat Travers Bandből, de ő épp nem volt elérhető.

A zenekar korai felállásának tagja volt egy ipswichi billentyűs, Lindsay Bridgewater is. Lindsay tanult fiú volt, és korábban soha nem találko- zott magunkfajta alakokkal. Mondtam is neki: „Lindsay, te úgy nézel ki, mint egy kibaszott tanár. Tupírozd fel a hajad, vegyél fel egy fehér köpenyt, szerezz magadnak fekete rúzszt és fekete szemceruzát. És azt akarom, hogy viczorogj a közönségre, miközben játszol.”

Szegény srác nem maradt velünk túl sokáig.

Segget csinálnék a számból, ha azt mondanám, nem éreztem úgy a ›Bliz- zard of Ozz‹ készítése közben, hogy versenyzek a Black Sabbath-tal. Csupa jót kívántam nekik, legalábbis azt hiszem, de valahol be voltam szarva, hogy sikeresebbek lesznek nélkülem. És az első Dióval készült le- mezük nagyon jól sikerült. Nem rohantam megvenni, de hallottam róla pár számot a rádióban. Nagy-Britanniában kilencedik, Amerikában hu- szonnyolcadik lett a slágerlistán. Viszont onnantól, hogy dobozban volt a ›Blizzard of Ozz‹ a Ridge Farm stúdióban, Surreyben, tudtam, hogy nekünk is van egy falrengető albumunk. Pontosabban több falrengető albumunk is volt, mert rengeteg maradék anyagunk gyűlt össze, mire elkészültünk.

És varázslatos volt, hogy én irányítottam, mintha végre valamit elér- tem volna az életben. Persze attól még, hogy úgy érzed valamiről, bri- liáns lett, soha nem tudhatod, hogy a közönség is ráharap-e majd. De aztán ahogy a rádióadók megkapták a ›Crazy Train‹-t, eldőlt a dolog. Az anyag egyszerűen robbant.

Amikor a lemez kijött 1980 szeptemberében Nagy-Britanniában, a hetedik helyig jutott az albumlistán. Amikor hat hónappal később megjelent Amerikában is, ott a huszonegyedik lett, és végül négymillió példányban kelt el, így bekerült az évtized száz legjobban fogyó lemeze közé a Billboardnál.

A kritikák?

Nem olvastam őket.

* * *

Pár éjszakával a turné kezdete előtt sikerült először becserkészniem Sharont. Kibaszott hosszú időbe telt a dolog. Surreyben, a Shepperton stúdióban próbáltunk az első fellépésünkre, amit Blackpoolban tartottunk The Law álnéven, és mindannyian ugyanabban az útszéli hotelban szálltunk meg. Úgyhogy egyszerűen követtem Sharont a szobájába. Emlekeim szerint még az extra különleges csajozó dumámat is bevettem: „Átjöhetnék nézni a tévét?” Erre a szokásos választ kaptam, hogy „Basz meg, nincs tévém.”

De ezúttal működött.

Szét voltam csapva, nyilván. Sharon is szét *kell*ett, hogy legyen csapva. Csak annyira emlékszem, hogy kitalálja: megfürdik, én meg letépem magamról a ruháimat, és utánaugrom a kádba. Aztán egyik dolog következett a másik után, ahogy az már általában lenni szokott, ha beugrasz egy kádba egy csajjal.

Kegyetlenül belezúgtam Sharonba.

Az a helyzet, hogy mielőtt találkoztam vele, sosem futottam bele egyetlen lányba sem, aki *olyan* lett volna, mint én. Sharonnal viszont ha elmentünk valahova, sokan azt gondolták, hogy testvérek vagyunk, annyira hasonlítottunk egymásra. Akármerre jártunk, mi voltunk a legpiásabbak és a lehangosabbak.

Akkoriban elég nagy örültségeket tudtunk művelni.

Egy este Németországban valami nagy vacsorára mentünk a CBS Europe lemezkiadó fejével, aki kiadta odaát a *Blizzard of Ozz*-t. Nagydarab, szakállas, rendkívül szókimondó fazon volt, és folyton szivar lógott a szájában. Én természetesen azt se tudtam, hol vagyok. Szóval ott ültünk mindannyian egy nagy asztal körül, én meg a kaja felénél kitaláltam, hogy fölmászom középre, és nyomok egy sztriptízt. Egy ideig mindenki viccesnek találta a dolgot. De aztán tökémetlenre vetkőztem, belepisáltam a CBS-es csávó boroskancsójába, letérdeltem elé, és szájon csókoltam.

Ezt már annyira nem találták viccesnek.

Évekig nem játszották le egyetlen lemezünket sem Németországban ezután. Emlékszem, amikor repültünk el Berlinből, ültünk a gépen, Sharon pedig tépte szét a szerződéseket, és azt mondta:

– Nos, megint kihúzhatunk egy országot.

– De azért a sztriptíz miatt megérte, nem? – kérdeztem.

– Ozzy, az nem sztriptíz volt. Náci díszlépésekben vonultál fel-alá

a kibaszott asztalon. Az a szerencsétlen német pasi teljesen kiakadt. Aztán a tökeidet belelógattad a kibaszott boroskancsójába.

– Én úgy emlékszem, hogy belepisáltam a borába.

– Ez még *az előtt* történt, hogy belepisáltál a borába.

Ezután Párizsba mentünk, és én még mindig szét voltam ütve a berlini bulitól. *Eszement* részeg voltam, mert mindenféle ingyen piákat nyomtak a kezünkbe. Addigra már mindenki hallott róla, hogy mi történt Németországban, szóval a lemezkiadó emberei elég idegesnek tündek, amikor elvittek valami klubba egy italra. Mindenki üzletről beszélt, úgyhogy az unalmat enyhítendő odafordultam a legközelebbi csávóhoz, és azt mondtam:

– Hé, megtenne egy szívességet?

– Hogyne – felelte.

– Húzzon be egyet nekem.

– Mi?

– Húzzon be egyet nekem.

– Nem tehetek ilyet.

– Nézze, megkértem egy szívességre, és ön azt mondta, megteszi.

Megígérte. Úgyhogy húzzon be egyet.

– Nem!

– Csak húzzon be egyet.

– Mr. Osbourne, sajnálom, de nem tehetem meg.

– Gyerünk már! A KURVA ÉLETBE, HISZ MEGÍGÉR...

BUMM!

Az utolsó dolog, amit láttam, Sharon ökle volt, ahogy közeledik felém az asztal fölött. Aztán ott feküdtem a padlón kinyúlva, az orrom vérzett, és úgy éreztem, hogy mindjárt kiesik egy csomó fogam.

Kinyitottam a szememet, és megláttam Sharont. Nézett le rám fönt-ről, és azt kérdezte: „Most már elégedett vagy?”

Kiköptem némi vért meg taknyot. „Nagyon elégedett vagyok. Köszí” – mondtam.

Pár óra múlva az ágyban hevertem a hotelszobában, és az elképzelhető legszörnyűbb módon szenvedtem, ahogy múlt a kokain hatása. Reszkettem, izzadtam, és paranoiás vízióim voltak. Úgyhogy átfordultam, és megpróbáltam megölelni Sharont, de ő csak felsóhajtott, és eltolt magától.

– Sharon – nyöszörögtem. – Azt hiszem, haldoklom.
Csend. Újra próbálkoztam:
– Sharon, azt hiszem, *haldoklom*.
Megint csend. Na még egyszer:
– Sharon, azt hiszem, ha...
– Akkor halj meg csendben. Aludnom kell. Reggel megbeszélésre kell mennem.

Folyamatosan, megállás nélkül hecceltük egymást Sharonnal.
Az egyik este például lementünk inni egyet valami hotelba. Leültünk a sarokba, aztán felmentem a bárba sörért, de útközben megállított egy toloszékes csávó, aki történetesen Hell's Angels-tag volt. Jól elröhögcséltünk, és én teljesen elfeledkeztem róla, hogy vissza kéne mennem a piákkal Sharonhoz. Aztán meghallottam a hangját a terem sarkából.

– Ozzy! OZZY!

Ó, faszom – gondoltam –, most aztán szép nagy lebaszást fogok kapni. Úgyhogy amikor mentem vissza, kieszeltem egy neveléses sztorit.

– Ne haragudj, édes – mondtam. – Ki nem fogod találni, mi történt azzal a csávóval. Elmesélte, és én egyszerűen nem tudtam otthagyni.

– Hadd találjam ki mégis: leesett a motorjáról.

– Ó, nem – feleltem. – Sokkal rosszabb annál. Nagyon beteg, visszafúvódása van.

– *Mije* van?

– Visszafúvódása.

– Mi a fasz az a visszafúvódás?

– Nem tudod?

A szó csak úgy eszembe jutott, úgyhogy kétségbeesetten próbáltam kitalálni, hogy mégis mit jelenthetne.

– Nem, Ozzy, nem tudom, mi az a visszafúvódás.

– Ez durva.

– NOS? AKKOR MÉGIS, MI A FASZ AZ?

– Akkor történhet meg, ha kiveri egy csaj az embernek. Úgy megy, hogy rángatják a farkát a csávónak, és amikor éppen kilövellne, a nő odateszi a farka végére a hüvelykujját. Ilyenkor néha – ha nagyon szerencsétlen vagy, mint például a csórikám – a sperma visszarámlik az ondóvezetékbe, és hát, tudod...

– Milliomdszor is elmondom, Ozzy: nem, nem tudom.

– Nos, hát, ööööö... lebénítja a gerincet.
– Istenem! – mondta Sharon. Úgy tűnt, nagyon kiborult. – Ez szörnyű. Menj, vegyél még egy italt annak az embernek.

Nem tudtam elhinni, hogy bevette.

Eszembe sem jutott ez az egész néhány hétig, amikor is egy Jet Records-os igazgatósági ülésen váraкоztam az előtérben. Csak annyit hallottam, hogy Sharon újra meg újra azt mondja, „visszafúvódás”, a fickók meg rákérdeznek: „Mi? Visszafúvódás? Mi a faszról beszélsz?”

Sharon egyszer csak kirozott, vörösén égett az arca, és azt üvöltötte: „Ozzy, te ROHADÉK!”

Aztán lekevert egy csattanósat.

Sharon lényegében egyedül menedzselte, amikor a *Blizzard of Ozzy* turnét csináltuk. Az volt az első alkalom a karrierem során, hogy valakitől azt láttam: alaposan megtervezi a dolgokat. Még mielőtt elkezdünk volna bármit is, azt mondta: „Két úton indulhatunk el, Ozzy. Nyithatunk egy nagyobb névnek, mint például a Van Halen, vagy lehetünk főzenekar kisebb helyeken. Én úgy gondolom, legyünk főzenekar kisebb helyeken, mert úgy mindig teltházak bulijaid lesznek, és amikor az emberek a telt ház feliratot látják, ott akarnak lenni. Másrészt így az első naptól fogva a plakát tetején lesz a neved.”

Mint kiderült, briliáns húzás volt.

Akárhova mentünk, a helyek megteltek, és még odakint is tolongtak az emberek.

Megjegyzem, szarrá is dolgoztuk magunkat ezért.

Ez volt az én nagy esélyem, és tudtam, hogy csak egy lesz belőle. Illetve mindkettőn tudtuk ezt Sharonnal, úgyhogy fogtuk magunkat, elmentünk minden rádióállomáshoz meg minden tévéadóhoz, és bevállaltunk minden interjút, amit csak lehetett. Semmit sem tartottunk jelentéktelennek. Minden egyes eladott lemez és jegy számított.

Láttam, hogy ha Sharon valamit el akar érni, mindent megtesz, és nem adja fel a harcot még jóval azután sem, hogy a gong megszólalt. Ha beindult, nem lehetett megállítani. Ha ő nem hajtott, alig hiszem, hogy ugyanennyire sikeres lettem volna. Sőt valójában *tudom*, hogy nem lettem volna.

Sharon soha semmit nem vett készpénznek. Ez a hozzáállás benne volt a vérében, ilyenek nevelték. Mesélt nekem arról, hogy a családja vagy bőségszarut tartott a kezében, vagy semmit. Az egyik nap Rolls-Royce-

uk és színes tévéjük volt minden szobában, másnap viszont a kocsiban húzták meg magukat, a tévéért meg jöttek a behajtók. Igazi „egyszer fent, egyszer lent” életet éltek.

Bíztram Sharonban annyira, amennyire soha senkiben nem bíztram üzleti ügyekben. És ez számomra alapvető fontosságú, mert én nem fogom fel a szerződések szövegét. Alighanem azért nem akarom megérteni őket, mert nem bírom a szarkeverést meg egymás hátba szurkálását.

De Sharon nem csak a pénzügyekben volt jó: azt is tudta, mit kezdjen az imidzsemmel. Egy nap alatt kirángatott a régi, retkes Black Sabbath-os gúnyából. „Amikor Randy mamája eljött Los Angelesből, azt hitte, roadie vagy” – mondta. Aztán szerzett egy fodrászt, hogy kihidrogénezza a hajamat. A nyolcvanas évekről beszélünk, papagájnak kellett lennie az embernek. Most már mindenki nevet ezen, de ha manapság elmegy valaki egy koncertre, nem tudja, ki van a bandában, és ki a közönségben, mert ugyanúgy néz ki mindenki. Amikor viszont valaki hatalmas, csiricsaré frizurával állt ki a színpadra, akkor legalább *különleges* volt.

Mondjuk, hozzá kell tennem: egy idő után a színpadi cuccaim annyira durvák lettek, hogy az emberek azt hitték, transzvesztita vagyok. Spandexnadrágokat hordtam, és strasszokkal kivert, hosszú kabátokat.

Visszatekintve viszont nem az kínos, hogy ilyen ruhákat viseltem, hanem az, hogy milyen kövér voltam. Egy hájas, részeges, pizza-zabáló fasz lettem. Az *arcomat* kellett volna látni, kibaszott keményen nézett ki. Persze ez nem volt meglepő annak fényében, hogy mennyi Guinness tüntettem el napi szinten. Márpedig, elmondanám, egy korsó Guinness meginni olyan, mint megenni három vacsorát.

A másik ember, akiben megtanultam bízni azon a turnén, Tony Dennis volt. Kis Geordie* csávó volt, aki minden este eljött a koncertjeimre, soha nem hiányzott. Tél közepe volt, de ő mindössze egy farmerdzsekit viselt a pólója fölött. Valószínűleg belefagyott a szar is, amíg sorban állt a bejárat előtt. Annyi bulira jött el, hogy végül elkezdtem ingyen beengedni, még annak ellenére is, hogy egy kurva szót nem értettem abból, amit mondott. Állandóan azt nyomta, hogy „Ájjájá, t’od, Táni Ájámmi, já, cs’pom.” Amennyit én felfogtam belőle, azzal az erővel akár pöcsnek is nevezhetett volna.

* Az Északkelet-Angliai Tyneside régió lakóinak neve a szlengben – *a ford.*

Épp Canterburyben jártunk, mínusz öt fok volt vagy mennyi, amikor megkérdeztem tőle:

– Hogyan jutsz el mindenhova, Tony?

– Há’ csak stoppolok, öregem.

– És hol alszol?

– Vasútállomásokon. Telefonfülkékben. Aká’ h’ó, t’od?

– Figyelj ide – feleltem. – Ha felügyelsz a csomagjainkra, adunk neked egy szobát.

És Tony azóta is velem van. Olyan, mint egy családtag. Nagyszerű srác, igazán csodálatos ember. Sok mindenben hagyatkozom rá, mert elképesztően hatékony. Soha semmi nem okoz neki problémát, és én teljesen megbízom benne. Otthagyhathnék az asztalon egy halom pénzt, ha két év múlva visszatérnék, pontosan ott lenne az egész, ahova tettem. A gyerekeim mellett is ott volt a nehéz időkben. Még mindig Tony nagybácsinak hívják. És mindez annak az egy canterburyi éjszakának az eredménye, amikor megkérdeztem, hogyan jut el mindenhova.

A Shepperton stúdióval szemben töltött első éjszakánk után összeviszsa keféltünk Sharonnal. Nem tudtunk leállni. És azzal sem törődtünk, hogy zárt ajtók mögött csináljuk, a körülöttünk lévő emberek pontosan tudták, mi történik. Néha Sharon épphogy csak kiment az egyik ajtón, mire Thelma bejött a másikon. Folyamatosan ki voltam készülve attól, hogy két nőt kellett ellátnom. Nem tudom, azok a francia csávók hogyan csinálják. Amikor például Sharonnal voltam, előfordult, hogy Tharonnak neveztem, aminek köszönhetően nem egy monoklit sikerült begyűjtenem.

Persze így visszatekintve már egyértelmű, hogy el kellett volna hagynom Thelmát.

De a gyerekek miatt nem akartam. Tudtam, hogy ha elválnék, az szörnyű volna nekik, mert egy szakítás során mindig a gyerekek szenvednek a leginkább. És számomra is elviselhetetlen volt a gondolat, hogy elveszem a családomat. Túl fájdalmas lett volna, nem tudtam megbirkózni vele.

Másfelől viszont fogalmam sem volt arról, hogy milyen szerelmesnek lenni, amíg nem találkoztam Sharonnal. Még akkor sem, ha nem volt épp normális a kapcsolatunk. Elvégre, még házasok voltunk Thelmával, és Sharon hiába szeretett volna kimaradni az egészből, ő volt az, aki közénk állt, ráadásul eleinte majdnem annyit is ivott, mint én. Amikor

nem dugtunk, akkor veszekedtünk. Amikor nem veszekedtünk, akkor ittunk. De elválaszthatatlanok voltunk, nem tudtunk meglenni egymás nélkül. A turnékon mindig közös szobánk volt, és ha Sharonnak bármikor el kellett mennie üzleti ügyben, órákat beszéltem vele telefonon arról, hogy mennyire szeretem, és mennyire várom, hogy újra lássam. *Senkivel* nem csináltam ilyet korábban. Tulajdonképpen őszintén kimondhatom, hogy lövésem sem volt róla, mi a szerelem, mielőtt megismertem Sharont. Összekevertem a hirtelen fellángolással. Aztán rájöttem, hogy ha szerelmes vagy, az nemcsak valami mocorgást jelent a zacskódban, hanem azt is, hogy ürességet érzel, ha a nő nincs veled. És én nem tudtam elviselni, ha Sharon elment.

De akár mennyire is beleestem Sharonba, azt tudtam, hogy a dolgok nem mehetnek úgy tovább, ahogy addig. Egy darabig azt hittem, megoldható, hogy mindkét kapcsolatból a legjobb dolgokat kapjam meg – a családomtól és attól a nőtől is, akit szerettem –, de valamelyiket fel kellett áldoznom. Úgyhogy azon a karácsonyon, amikor a turné brit szakasza véget ért, mindent elmondtam Thelmának, mert valami hülye részeg ötlettől vezérelve azt hittem, hogy így majd jobb lesz.

Nem ez volt életem legjobb ötlete. Thelma úgy pattant fel, ahogy a pezsgősüvegből kiröpül a dugó, kirúgott, és azt mondta, időre van szüksége, hogy gondolkozhasson.

Aztán Don Arden is belépett a képbe a 45-ös csizmájával. Lehívta Thelmát Londonba egy megbeszélésre, és elmondta neki, hogy úgy döntött, ismét a fia, David foglalkozik majd velem, mert szeretné Sharont távol tartani tőlem. Az igazság azonban az volt, hogy félt tőle, hogy Sharon elhagyja a Jet Recordsot, és a saját lábára áll, ami neki egy vagyona kerülhetett volna, főleg akkor, ha Sharon magával visz engem is, amit aztán meg is tett végül. Donnak tudnia kellett volna, hogy ha Sharon a fejébe vesz valamit, azt meg is teszi, mindegy, miről van szó. És ha valaki megpróbálja megállítani, azzal csak azt éri el, hogy kétszer olyan keményen harcol majd.

David öt percig sem maradt mellettem.

Mielőtt 1981 áprilisában elvittük volna a *Blizzard of Ozz* turnét Amerikába, visszatértünk a Ridge Farm stúdióba, és felvettük a *Diary of a Madman*-t. A mai napig nem tudom, hogyan csináltuk meg azt a lemezt olyan gyorsan. Szerintem kevesebb mint három hét alatt megvolt.

Mindannyian egy ócska kis lakásban éltünk a munkálatok ideje alatt, és mindig emlékezni fogok a reggelre, amikor arra ébredtem, hogy egy szenzációs akusztikus riffet hallok Randy szobájából. Úgy, még alsógyatyában berontottam hozzá. Egy elég merevnek tűnő klasszikusgitar-oktatótól vett éppen órát.

– Mit játszottál az előbb? – kérdeztem, miközben az oktató úgy bámult rám, mintha én lennék a Loch Ness-i szörny.

– Ozzy, nem érek rá!

– Tudom, de mit játszottál az előbb?

– Mozartot.

– Jól van. Ezt lenyúljuk.

– Nem nyúlhatjuk le Mozartot.

– Biztos vagyok benne, hogy nem haragudna.

Végül a *Diary of a Madman* intrója lett a témából, bár mire Randy befejezte a babrálást vele, aligha maradt benne akár csak egy kicsi Mozart is.

Az album születésének többi része egy nagy homály. Annyira szorított minket az idő, hogy végül turné közben kevertük. A producerem, Max Norman szalagokat küldött a hotelszobáimba, én meg hívogattam őt telefonon, és mondtam, hogy itt egy kicsit több basszus, vagy ott egy kicsit több középtartomány kell.

Ez idő tájt kezdett Bob és Lee mindenért morogni és rinyálni, amitől én hamarosan kibaszottul begözöltem. Amikor csak rájuk néztem, rendszerint a sarokban sustorogtak, mint valami iskolás lányok. Bob a kezdet kezdetétől azt akarta, hogy a zenekarnak legyen neve, ne csak anyyi, hogy Ozzy Osbourne. Ezt én nem értettem. Miért hagynék ott egy zenekart azért, hogy csatlakozzak egy másikhoz, ahol mindenki azzal jön, hogy „most vállaljuk el ezt vagy azt a bulit? Hmm, gondoljuk csak meg...” Ha Bob és Lee bejön a Jet Records irodájába, és azt mondják, hogy „egyenrangú partnerek akarunk lenni Ozzyval egy zenekarban”, azt mondtam volna, „Nem, köszi, nekem abból elég volt. A saját főnököm akarok lenni. Viszlát.” De Bob tud nyomást gyakorolni, és ha Sharon nem lett volna, valószínűleg rákényszerít, hogy pontosan azt csináljam, amit ő akart. Régi problémám, hogy könnyen beadom a derekam, és csak sodródok a dolgokkal. Néha azt hiszem, ez azért van, mert nem játszom semmilyen hangszeren, és ettől úgy érzem: nem is érdemlem meg, hogy ott legyek a szobában. Mindegy, szóval emlékszem,

Sharon egyszer csak odajött hozzánk, nagyon izgatott volt, és azt mondta: „Jó híreim vannak, srácok. Most kezdték árulni a jegyeket New Yorkban a Palladiumba, és egy óra alatt telt ház lett!” Mindannyian éljeneztünk, ujjongtunk és pacsiztunk. Aztán Sharon telefonhívást kapott. Amikor visszajött, még szélesebb mosoly ült az arcán, és azt mondta: „Soha nem találjátok ki, mi történt: a Palladium azt akarja, hogy *két* koncertet adjunk egy este!”

Nem akartam elhinni: végre beindultak a dolgok? De Bob és Lee nagyon elhallgattak, aztán eltűntek a szokásos kis traccspartijukra. Amikor visszatértek, azt mondták: „Nos, ha két koncertet adunk, kétszeres utazási költséget és kétszeres gázsit kérünk.” Ez egy kicsit sok volt nekem. Egyikünk sem látott igazából semmi dohányt addig, és az Ardenek virították a lóvét mindenért: a stúdióidőért, a hotelokért, a kajáért, a felszerelésért, a stábért, szóval, mondom, kibaszottul mindenért. Mégis mit gondoltak Bobék, honnan jön a pénz? Az égből? A helyzet az volt, hogy az utolsó pennyig mindent vissza kellett fizetni Donnak, de Bobnak és Lee-nek nem volt miért aggódniuk, mert tulajdonképpen stúdió-zenészek voltak.

Ezután már azt akartam, hogy távozzanak. Azt mondtam Sharonnak: „Ha így folytatjuk, minden ötödik percben össze fogunk veszni valami, és nekem elegendő van ebből a szarakodásból.”

Nos, így fejeztük be Bobbal és Lee-vel, bár Bobbal még dolgoztam együtt néhányszor az elkövetkező években, amíg el nem kezdett perelni minden másnap.

Szomorú, hogy mit művel a pénz az emberekkel. Mindig a pénz. Mindenesetre őszintén hiszem, hogy ha Bob és Lee maradnak, nem tartanék ott, ahol ma tartok. A negatív energiák lehetetlenné tették volna, hogy bármi is sikerüljön. Szerencsére Sharon már egy ideje kereste az embereket a helyükre – régóta tele volt velük a hócipője –, és sikerült leigazolnia Tommy Aldridge-et, a dobost, akit a kezdetektől akartam, meg egy Rudy Sarzo nevű basszusgitárost, aki már dolgozott Randyvel a Quiet Riotban. Meg is voltunk.

Amikor végre elkészült a második album, összepakoltuk a cuccunkat, felültünk egy gépre, és elutaztunk egy hétre Los Angelesbe próbálni, meg a lemezkiadóval találkozgatni, mielőtt a turné elkezdődött volna Marylandben.

* * *

Ne kérdezze senki, ki vette a galambokat.

Én csak annyit tudok, hogy Sharon akkor mutatta meg nekem őket, amikor a limóban ültünk, úton a CBS Records Century City-beli főhadiszállására, pár nappal azután, hogy elrepültünk Los Angelesbe.

– Hát nem szépek? – kérdezte. – Hallgasd csak. *Turbékolnak*. Ó.

A CBS-es találkozó nagy dolog volt.

Bár a *Blizzard of Ozz* sikerlemez lett Angliában, nagyon fontos volt, hogy befussunk Amerikában, mert le voltunk égve. Minden ezen múlt. Mióta turnéra indultunk, egyik napról a másikra éltünk, szállodaszobának nevezett bolhatanyákon aludtunk, az egyikünk összebilincselve egy aktatáskával, amiben az összes maradék pénzünket tartottuk. Még a *Diary of a Madman*ért sem fizették ki az előlegünket, mert Sharon nem tudta kiimádkozni a zsetont az apja izzadt markából. Mindeközben Thelma válásról beszélt, ami azt jelentette, hogy újra elveszthetek mindent.

– Minek akarsz egyáltalán galambokat? – kérdeztem Sharont, miközben meghúztam a cointreau-s üveget, amit magammal vittem.

Sharon elég csúnyán nézett rám.

– Nem emlékszel a tegnapi beszélgetésünkre, Ozzy? A találkozóra kellenek. Amikor belépünk, felereszted a galambokat, hogy körbepöccöljenek a szobában.

– Miért?

– Mert ebben állapotunk meg. Aztán azt mondod: „rock ’n’ roll”, és békejelet mutatsz nekik.

Semmire nem emlékeztem az egészből. Még csak reggel tizenegy volt, de én már rég a Földön kívül, a Szeszútrendszerben jártam. Meg sem álltam előző éjszaka óta. Vagy az azelőtti éjszaka óta.

Még azt is elfelejtettem, hogy miért megyünk a CBS-hez. De Sharon segített emlékezni:

– Seggbe kell rúgni őket, mert a *Blizzard of Ozz*t szánalmasan kis összegért vették meg az apámtól, tehát valószínűleg arra számítanak, hogy meg fog bukni, ahogy a Black Sabbath utolsó két albuma is Amerikában. Senki nem vagy ebben az országban szólóelőadóként, Ozzy. Felejtsd el a telt házas nagy-britanniai bulikat. Itt a startvonalról indulsz. Amikor belépsz erre a találkozóra, hatásosnak kell lenned, meg kell mutatnod nekik, ki vagy.

– Galambokkal? – kérdeztem.

– Pontosan.